

Referat fra møtet i faggruppe kommunalteknikk 17.2.2021, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Solveig Fagerli (leder, Eidsvoll), Victoria Cranner Jahr (Eidsvoll), Olga Burbo (Nannestad), Marie Homann (Ullensaker), Liv Thea Hanestad (Nes), Malin Beitdokken (Hurdal), Rune Storstein (Hurdal), Anette Strømme (Fylkesmannen i Oslo og Viken) og Helge B. Pedersen (Huvo).

Forfall: Lene Birgit Berg (Østre Toten).

Merknader:

Som vedlegg til innkallingen fulgte div. lenker som også er i dette referatet, samt «Tiltakslista» som skal revideres for 2020.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (13.10.20) Konklusjoner: Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Diverse orienteringer Helge orienterte, og innspill ble gitt i møtet på følgende temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styringsgruppemøtet 16.11.20. Vedtatt arbeidsplan for Huvo i 2021 (lenke). • Nye organisasjonsstruktur hos Vannregionmyndigheten, der kommunene nå er representert både i den administrative arbeidsgruppa og den politiske gruppa. Huvo sin styreleder stilte sitt kandidatur til disposisjon. Fylkesrådet pekte ut ordførere på bakgrunn av geografi, utfordringer etc. • Møte i arbeidsgruppa i vannregionen 23.9 og VRU-møtet 25.11.20. • Økonomiske tilskudd/bidrag inn til Huvo fra eksterne kilder. • De to brevene som Huvo sendte til Miljødirektoratet om utfordringer i innhold og prosess for restaureringsprosjekter. • Søknadene som Huvo har bistått grunneierne m.fl. med på restaurering (Honsjøen og Lysjøen). • Arbeidsmøtene om Hurdalselva 8.10.20 samt Honsjøen 18.11.20 og 11.2.21, innlegg på webinar til Avinor 24.11. • Kulvertene i Risa (14.12 og 18.8), og bekymringsmeldingen i bekk ved Andelva. • Inndelingen av grunnvannsforkomsten på Gardermoen. • Oppfølgingen av bekk, som var forringet først av hogst så av skogsbilvegbygging. • Oppfordring om å vurdere deltagelse i kommende nasjonal vannmiljøkonferanse den 27.4-28.4 (lenke) og at neste VRU-møte blir i uke 38/39. • Oppfordring om å delta på Webinar: Miljø, klima og arealplanlegging i kommunene. Arr. Statsforvalteren 10-11. mars (lenke). • Fagtreff i regi av Vannforeningen (lenke). Bl.a. Bobil/båtseptik (3.5), Miljø-DNA (3.6), Algevekst (23.8) og ressurser i avløp (25.8). • Avløpsseminar 16.-18.3 i regi av Norsk Vann (lenke). Fra 01.01.2024 innføres nye krav i SINTEF Teknisk Godkjenning (TG) for minirensanlegg. I hovedsak innebærer dette at det stilles krav til at innehaver av TG må dokumentere prosedyrer og rutiner for gjennomføring av service (lenke). • Om RiverWiki (lenke). Europeisk database, der Huvo skal vurdere å legge inn relevante restaureringsprosjekter. • Tematikken leire, erosjon og skredfare ble igjen drøftet. • Hva regulanten valgte å ta inn i manøvreringsreglementet for Hurdalssjøen ble gjennomgått (lenke). 	

	<p><u>Videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det ble igjen påpekt at vannforskriften også setter krav om ikke å gå ned en tilstand – dvs. nye inngrep i vassdrag må også vurderes ift. vannforskriften. Alle ble oppfordret om å ta det inn internt i kommunene (særlig plan, areal, byggesak og landbruk). 2. Det ble oppfordret til særlig å passe på kantsoner og inngrep i leirelver. Og til at rapporten om økt skredfare som kommunene på Øvre Romerike får bistand til fra NGI blir godt kjent/brukt i kommunene (lenke). 	<p>Alle</p> <p>Alle</p>
3	<p>Huvo – status for problemkartlegginger/prosjekter Helge orienterte, og innspill ble gitt i møtet på følgende: <u>Miljøgifter i Huvo-regi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Et oppsummerende internt, men åpent tilgjengelig, notat utarbeides nå av økologigruppa. Hensikten er lett å kunne gi en oversikt over hva Huvo har gjort i 1. planperiode ift. miljøgifter, oppfølging av bekymringsmeldinger og problemkartlegginger. • Fjerning av tønner i Transjøen er fulgt opp av Ullensaker kommune. • Skytebanekartleggingen er ferdig (lenke) og rapporten med de oppfølgende målingene (lenke). • Status for søket etter årsaken til de 3 omfattende fiskedød-episodene i Risa. <p><u>HyMo i Huvo-regi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rask gjennomgang over status på alle 11 restaureringsprosjektene. • Om erosjonsproblemene/kulvertene i Gudmundsbekken. <p><u>Annet i Huvo-regi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Om genetikkkartleggingen av storørreten i Hurdalssjøen. • Status for overvåkingen, rapportutkast kommer innen 15.2. • Badevannsovervåkingen er nå integrert i vannforvaltningen/vannmiljø (lenke). <p><u>Problemkartlegginger/tiltak i andre sektorer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientering om de 4 barrierene/fysiske gjenopprettingstiltakene i regi av SVV/Fylkeskommunen. • Om prosjektene i Risa (habitattiltak), Store Svartungen, Hurdalssjøen, Vorma og Andelva, samt jernbanekulvertene i Risa. • Statsforvalteren sin videre oppfølging av forsured/kalkede vassdrag. • Pt. mangler på problemkartlegging av krigsetterlatenskaper. Tas inn i høringen av forvaltningsplanen/tiltaksprogrammet fra kommunene (jf. sak 7). • SVV veiavrenning E6 og tunnelvaskevann. • Oppfølgingen av Steinsjøen øvings- og skytefelt. • Med alle tiltakene som også er lagt inn av kommunene selv innen jordbruk og vann- og avløp, er oppfatningen at alle som er utfordret på konkrete tiltak fra Huvo, har fulgt opp på en god måte i Vann-Nett/tiltaksprogrammet, bortsett fra krigsetterlatenskaper, der Miljødirektoratet igjen må utfordres, nå i høringsrunden. • Og i tillegg ble det nylig sendt en anmodning til statsforvalteren om å legge inn et nytt tiltak i Vann-Nett knyttet til overvåking/fjerning av alunskiferdeponiet på Vilberg i Ullensaker kommune. 	
4	<p>Status båtseptikanleggene Anleggene hos Andelva Båtforening og Hurdal Båt- og Snekkeforening ble offisielt åpnet i fjor sommer. Anlegget hos Årnes Båtforening ble ferdig 13.10. Off. åpning blir i mai i år. Anleggene er lagt inn i databasen til Fortuna (lenke). Utstyrslverandør og båtforeningene er oppfordret til video-bruksanvisning av denne typen (lenke), helst med QR-kode på stasjonen. Anlegget i Sundet avventes fortsatt. Det er etablert nye anlegg i Mjøsa i Brumunddal, Moelv (begge Ringsaker) og Evjua/ Viken2 (Østre Toten). I tillegg til Hamar og Gjøvik som har vært der en stund. Status, bruk og utfordringer underveis i prosessen ble drøftet/evaluert. Innspillpunkter ble notert. Huvo er forespurt om deling av råd/tips av andre VO.</p>	

	<p><u>Videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Avtalene mellom båtforeningene og kommunene sendes til Helge. Men det kan med fordel «sladdes» ut navn på personer/forening/kommune dersom det skal videresendes, selv om det er å anse som off. dokument. 2. Der det er bobiltømming, legges det også inn i www.bobilplassen.no 3. Nes kommune og Huvo kontaktes i april, for å drøfte off. åpning av anlegget i Årnes. 4. Viktig at anlegget i Sundet tas inn når sentrumsplanen er klar. Bør være tilgjengelig for både båter og bobiler. 	<p>Solveig, Malin, Liv Thea, Helge Liv Thea, Helge Solveig</p>
5	<p>Nytt fra Statsforvalteren <u>Anette orientert:</u> Oppfordring om å delta på Webinaret miljø, klima og arealplanlegging i kommunene i Viken og Oslo 10-11. mars (lenke). Særlig temaet om vannforvaltningen 11.3. (kl. 09:00-11:00).</p> <p>Det gjennomføres for tiden er kartlegging av «Tettbebyggelser» i regionen, og tilhørende geografiske utstrekning. «Tettbebyggelse» er ikke det samme som «tettsted». Egen definisjon er gitt i forurensingsforskriftens §11-3. Det er uavhengig av kommune/fylkesgrense og skal også fange opp overføringsledninger. Flere kap. 13 anlegg, kan i sum dermed bli kap. 14 anlegg. Poenget er å få en oversikt over samlet belastning på vassdraget. Maks ukebelastning oppgis i pe-beregnet BOF5 etter NS 9426. Det vil være et bindende søknadsgrunnlag fra kommunen/IKS for revisjon av tillatelser som gjøres av statsforvalteren. Reguleringsplaner skal legges til grunn, og med lange framskrivninger. Et eksempel på beregninger og framstilling ble vist.</p> <p>Miljødirektoratet utarbeider for tiden en ny tillatelsesmal for avløp (utslipps-tillatelser) regulert etter kapittel 14. pe BOF5 skal defineres i maksuke, og dette skal samsvare med planer i kommunen - gjelder også for de kommunene som bare har ledningsnett. pe BOF5 skal beregnes i nåtid, samt i 2035 (10-30 år fram i tid). Det skal fremkomme hvilke tettbebyggelses navn/ ID det tilhører, og det skal gjøres en miljørisikovurdering. Det blir også krav om en temaplan, tiltaksplan og gjennomføringen skal knyttes til økonomiplan og det blir spesifiserte krav til ledningsnett. En del detaljer ble vist. Det blir også krav til å sanere belastende overløp, tiltaksplan for avløpsnett/kummer, samlet krav til rensing for alt avløpsvann, overvåking, egenkontrollrapportering og tilsyn. Det blir mer detaljert enn det som statsforvalteren har krevd fram til nå.</p> <p>For øvrig gjennomfører statsforvalteren tilsyn som tidligere. Mange tillatelser må revideres. De skal revideres minst hvert 10. år, og det er virksomheten selv som må påse tillatelsen er treffende og oppdatert, og søke ved behov/vesentlige endringer.</p>	
6	<p>Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak Først ble det vist hvordan kommunene kan søke opp kun de tiltakene i Vann-nett der den enkelte kommunen er ansvarlig sektormyndighet for gjennomføringen. Rapporteringssystemer på detaljnivå, og som er koblet til RMP/eStil/WebGis avventes. Det er pt. uavklart om databasen «<i>Glommadata</i>» videreutvikles eller ikke. «<i>Tiltakslista</i>» som Huvo bruker for å rapportere til kommunepolitikere o.a. på detaljer i tiltaksgjennomføringen må oppdateres som tidligere år, men med avtalte justeringer. Sjekk om tabell 2.1 er ok. I tabell 2.2. markér med grønn farge i tabellen der det enkelte tiltaket rent faktisk ble gjennomført i 2020, og sett X for år 2021 og evt. «videreføres i 2022-27» dersom det er planlagt gjennomført de årene. Nye tiltak for perioden 2022-27 som ikke lå inne i 2020, skal ikke stå på denne lista.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u> Alle oppdaterer «sine» tiltak og sender tilbake til Helge helst innen 23. februar. Ved tvil kontakt Helge. Deretter ble det gjennomført en «runde rundt bordet» for å oppdatere hva som har</p>	<p>Alle</p>

skjedd hos de enklere sektormyndighetene siden forrige møte.

Eidsvoll kommune. Solveig orienterte:

Ingen store endringer i fremdriften når det gjelder oppgradering av avløp i spredt bebyggelse. Første frist for gjennomføring i hht. utsendte pålegg i sone 1 var 31.10.2020. Frist for gjennomføring for de resterende anleggen i sone 1 er i slutten av mars i år. I sone 2 har det ikke blitt sendt ut flere varsler eller pålegg siden forrige møte pga. Covid-19, samt stort arbeidspress. Behandling av søknader om utslippstillatelse tar tid. Det er vesentlige forsinkelser pga. covid-19 og innføringen av WebSak i kommunen. Flere søker om utsettelse. Det forventes derfor litt med å starte med nye varsler og pålegg, slik at innkomne saker/søknader blir fulgt opp på en god måte. Kommunen er i gang med å lage en ny felles hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. Det tas høyde for at denne skal være ferdig sommeren 2022. En sak om trykkavløp har vært oppe til politisk behandling, og konklusjonen ble at trykkavløp kan vurderes som løsning dersom det ut i fra en kost/nytte-vurdering viser at tradisjonelt avløpsanlegg blir for kostbart ved utvidelse av kommunalt avløpsnett. Det tas nå fatt på tiltaksplanen for utvidelse av kommunalt ledningsnett. Det startes opp med to områder nær Sundet allerede i år, prioritet nr. 1 og nr. 2 i henhold til planen.

Nannestad kommune. Olga orienterte:

Ikke så mye å melde fra om siden forrige møte. Oppryddingen i spredt avløp er godt i gang, men det er noe forsinkelser pga. covid-19. Mange søker om utsatt frist. Behandlingene tar tid.

Ullensaker kommune. Marie orienterte:

Kommunen er i gang med å revidere hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. Det er ikke så mye nytt på opprydding spredt avløp. Kommunen har manglet en stilling, som nå er på plass. Men det jobbes mest nå i andre vannområder enn Huvo. Det er en målsetting å oppgradere ferdig 40 anlegg per år fram til 2027.

Nes kommune. Liv Thea orienterte:

For tiden jobbes mest med tiltaksoppfølgingen innen VO Øyeren. Men det er fremdrift på opprydding spredt avløp. Innen Huvo skal de med dårligst miljøindeks skal være sanert innen 2022, deretter tas den neste kategorien. Planlagt progresjon følges opp i all hovedsak. Kommunen har startet arbeidet med ny hovedplan.

Hurdal kommune. Rune orienterte:

Det ble gjennomført en god kartlegging for noen år siden. Det må tas noen viktige politiske beslutninger om veivalg videre - skal kommunen ta dette alene, eller i samarbeid med Eidsvoll kommune. Det blir et betydelig løft innen vann og avløp, særlig dersom kommunen skal få flere innbyggere. For å holde gebyrene nede, må så mange som mulig koble seg på det kommunale nettet, inkl. hytteområdene. Potensielt kan 400 nye abonnenter kobles til. Det er mye spredt bebyggelse og hytter, og et krevende arbeid. Politikerne må involveres i en plan for det videre arbeidet; hva, hvordan og hvor skal det ryddes først, hva er insentivene for å følge opp forpliktelsene, skal prinsippet om område-opprydding benyttes, eller de med verst miljøindeks først etc. Trykkavløp kan være aktuelt. Det er vedlikeholdsetterslep på ledningsnett. Østsiden av Hurdalssjøen tas først. Det er en ambisjon om å klare én km ledningsnett per år med sanering/nye ledninger.

Østre Toten kommune.

Meldt forfall.

Statsforvalteren.

Orientering ble gitt i sak 5.

	<p><u>Annet:</u> Ettersom mange kommuner nå reviderer sine hovedplaner for vann, avløp og vannmiljø, ble det påpekt at følgende nasjonale og regionale føringer bør tas inn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskrift om rammer for vannforvaltningen (lenke). • Regional plan for vannforvaltningen i vannregion Glomma 2016-21 med tilhørende tiltaksprogram (lenke). • <i>(Eventuelle vedtak om endringer i fylkestingenes behandling. Helge har sjekket og kan ikke i foreliggende plan se at det finnes vedtak utover en generell godkjenning, jf. lenken over til godkjent forvaltningsplan der også Godkjenningsbrevet fra dep. med endringene finnes bak i forvaltningsplanen).</i> • Godkjenningsdokument fra Klima- og miljødepartementet (lenke). (Se særlig kap. 1.3 om den juridiske virkningen av godkjent plan og kap. 3.5 om avløp.). • Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale Vannforvaltningsplanene. Klima- og miljødepartementet 19.3.2019 (lenke). • Det kan gjerne også henvises til de tidligere arbeidene/kunnskapsgrunnlaget i de lokale tiltaksanalysene utarbeidet av vannområdene i 2014 (lenke) og løpende oppdateringer per vannforekomst i databasen Vann-Nett. <p>Dersom hovedplanene ikke utarbeides innen våren 2022, så vil den nye forvaltningsplanen være ferdig vedtatt. Og da er det den som gir føringene videre, sammen med vannforskriften og evt. tilleggsvedtak i fylkestingsbehandlingene (nov/des 2021) og ny sentral godkjenning ca. mars 2022 (lenke). (I en eventuell mellomperiode bør det kanskje vises til planene som er under utarbeidelse (lenke).</p>	
7	<p>Høringen av vannforvaltningsplanene Helge orienterte om prosessen og revidert nasjonal framdriftsplan for vannforvaltningsplanene (lenke) og høringen. Vannregionmyndigheten for Innlandet og Viken har imøtekommet kommunes ønsker om lengre enn 3 måneders høringsfrist, slik at det legges ut 1.2 fram til 31.5. Rammer for videre behandling i Huvo ble lagt av styringsgruppa i sak 8/20. Fordi kommunene har ulike skrivefrister, og selv 4 måneder er forholdsvis kort tid, bør Huvo lage et tekstforslag så tidlig som mulig i februar, som først sendes til prosjektgruppa for innspill, og deretter tilbake til kommunene som tekstgrunnlag for egen politisk høringsuttalelse. Foreløpige tanker om innholdet i høringsinnspillet ble gjennomgått. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> Alle i kommunalteknikkgruppa gir fortløpende innspill til Helge dersom det er spesielle temaer som bør tas inn eller ses nærmere på. Frist innen 23. februar.</p>	Alle
8	<p>Innspill til Huvo-budsjettet for 2022 Et forslag til budsjettposter og beløp for konsulenthonorarer og for tiltaksoppfølging ble presentert og drøftet. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> Evt. tillegg/justeringer meldes inn til Helge så snart som mulig. Tas inn videre til prosjektgruppemøtet. Frist innen 23. februar.</p>	Alle
9	<p>Eventuelt Solveig orienterte om brannen i Bønsdalen, og at slukkevann og senere regnvann fra asken/branntomta kan renne direkte ut i Andelva. Statsforvalteren har bedt Eidsvoll kommune om å følge opp forurensingen mot elva, og eventuelle avbøtende tiltak.</p>	
<p>Neste møte Tid: Mandag 11. oktober 2021. kl. 9.00 – 15.00. Sted: Nes kommune.</p>		Solveig/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

Ingen. Kun lenker i dette dokumentet.